

Ainevaldkond „Võõrkeeled“

1 Võõrkeeltepädevus

Võõrkeelte õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus kasutada võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel, see tähendab B-keeleoskustasemel. Võõrkeelte õpetamisega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

- suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;
- mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;
- on omandanud teadmisi eri kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- on omandanud elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused.

1.1 Ainevaldkonna õppeained ja maht

Ainevaldkonda kuuluvad võõrkeeled. Gümnaasiumis õpitakse B-keeleoskustasemel vähemalt kaht võõrkeelt. Võõrkeelerühmi moodustades arvestatakse õpilaste keeleoskuse taset ja soove ning kooli võimalusi.

B2-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, mida õpilane varasemate õpingute tulemusena valdab kõrgemal keeleoskustasemel (nt B1 põhikooli lõpus) ning milles õpilase eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, JG-s on selleks inglise keel.

B1-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, mille õppimine algab madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus) ja milles õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1-keeleoskustasemele. JG-s on võimalik valida vene keele ja saksa keele vahel.

Kolmandaks võõrkeeleks (nt A-keeleoskustasemel) saab valida saksa, soome või hispaania keele. Gümnaasiumi riikliku õppekava järgi on C-keele õpetuse eesmärk saavutada A2 või A2+ tase hea õpitulemuse korral ning B1 tase väga hea õpitulemuse korral.

Kursused jagunevad kohustuslikeks ja valikkursusteks.

Õppeainete kohustuslike kursuste mahud Jüri Gümnaasiumis on:

10. klassis B2-keeleoskustasemega võõrkeel 3 kursust

10. klassis B1-keeleoskustasemega võõrkeel 3 kursust

11. klassis B2-keeleoskustasemega võõrkeel 2 kursust

11. klassis B1-keeleoskustasemega võõrkeel 2 kursust

Valikkursuste mahud on:

Kooli valikkursus kõikidele suundadele:

11. klassis B2-keeleoskustasemega võõrkeel 1 kursust

11. klassis B1-keeleoskustasemega võõrkeel 1 kursust

12. klassis B2-keeleoskustasemega võõrkeel 5 kursust

Suunapõhine kooli valik:

12. klassis ettevõtluse ja rahvusvaheliste suhete suunal „Inglise/vene/saksa ärikeel“ 1 kursus

A2 keele maht on 6 kursust kolme gümnaasiumiaasta jooksul.

Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud sihttasemega võõrkeeles õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest. B1-või B2-keeleoskustaseme oskuste süvendamiseks, kinnistamiseks ja liikumiseks järgmise keeleoskustaseme poole pakub kool õpilasele valikkursusi vastavalt kooli õppekavale.

1.2 Üldpädevused

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Võõrkeelte valdkonna õpitulemustes sisalduvad keelepädevused, kultuur (väärtushinnangud, käitumine) ja õpioskused. Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja tegevuste kaudu.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse arendamisel suunatakse õpilasi hindama inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohalt; väärtustama oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandit ning nüüdiskultuuri sündmusi, inimlikku ja kultuurilist mitmekesisust; hindama üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, sh sallivust ja koostööoskust ning seeläbi teadvustama oma väärtushinnanguid. Võõrkeelte õppes toetatakse väärtuspädevust õpitava keeleruumi ja võrdlevalt teiste maade kultuuride ning ühiskondade tundmaõppimise kaudu. Võõrkeelte õpe toetab erinevate, kultuurilistest eripäradest lähtuvate väärtuste aktsepteerimist.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus võimaldavad õpilasel end edukalt ühiskonnas teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on sobivate keelendite valiku kõrval vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid ja mitmekesisust. Seetõttu on sotsiaalne ja kodanikupädevus tihedalt seotud kultuuri-, väärtus- ja suhtlemispädevusega. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisele aitavad kaasa mitmesugused õpitöövormid (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest hinnanguid.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeles õppes käsitletavate teemade ja õppetegevuste kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutlustes, rollimängudes ning muudes õpitegevustes, mis aitavad õpilastel iseennast sügavamini mõista. Oskus hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi, analüüsida oma käitumist erinevates olukordades on tihedalt seotud ka õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse suunates õpilasi rakendama erinevaid õpistrateegiaid, seostama omandatud teadmisi varemõpituga ning kasutama õpitud erinevates olukordades, analüüsima oma teadmisi ja oskusi (nt Euroopa keelemapi põhimõtetealusel), planeerima oma õppimist ja seda plaani järgima.

Suhtluspädevus on võõrkeelesõppes kesksel kohal. Võõrkeelesõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea teksti mõistmise, eneseväljendus- ja tekstiloomeskus on võõrkeeltes eduka suhtlemise eeldused. Koos suhtluspädevusega arendatakse õpilastes oskust võrrelda oma ning võõra kultuuri sarnasusi ja erinevusi, mõista ning väärtustada teiste kultuuride ja keelte eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevusega seonduvad võõrkeeled suhtluspädevuse kaudu. Vastavuses keeleoskuse arenguga õpitakse mõistma ja edasi andma teavet erinevatest elu- ja tegevusvaldkondadest, sh nt teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud teavet. Õpilasi suunatakse mõistma loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; tajuma digivahendite kasutuselevõtuga kaasnevaid muutusi ühiskonnas; suhtuma kriitiliselt saadaolevasse teabesse ning olema vastutustundlik interaktiivse meedia kasutamisel. Õpilasi suunatakse kasutama digivahendeid loovalt, uuendusmeelselt ja sihipäraselt.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeelesõkus ja selle abil omandatud teadmised ja oskused erinevates elu- ning tegevusvaldkondades. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega; võõrkeelesõkus avardab õppiija võimalusi oma ideid ja eesmärgi ellu viia ning aidata kaasa probleemide lahendamisele, reageerides muutustele loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult.

Digipädevus

Digipädevust kujundatakse nii õiguslikest kui ka eetilistest põhimõtetest lähtuvalt. Võõrkeelesõppes kasutatavate meediatekstide kaudu suunatakse õpilast hindama kriitiliselt erinevaid allikaid ja meediasisu. Õppeülesannete täitmiseks kasutatakse erinevaid arvutirakendusi. Enesekontrolli suunatakse tegema Eesti Keele Instituudi rakenduste abil, tekstitöötlust kasutatakse referaatide, aeg-ajalt kirjandite ja muude kirjatükkide koostamisel.

1.3 Hindamine

Õpitulemuste hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema enesehinnangu kujunemist, tekitada huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luua niiviisi alus elukestvatele võõrkeelesõppele. Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest ja JG hindamise juhendist.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esitluste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Gümnaasiumis hinnatakse kõiki keeleoskuse aspekte. Õpitulemuste hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.

Õpilast suunatakse märkama oma edusamme ja kasutama saavutatut edasi õppides, seadma ise endale õpiesmärke ning andma oma teadmiste ja oskuste hinnangut õpitavas võõrkeeles.

2 Ainekavad

JG võõrkeelte ainekava õppesisu lähtub gümnaasiumi riiklikust õppekavast.

2.1 Inglise keel

2.1.1 Õppe- ja kasvatusesmärgid

Inglise keele õpetamise eesmärgiks gümnaasiumis on, et õpilane:

- 1) on motiveeritud võõrkeelt õppima;
- 2) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 3) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 4) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 5) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeelt rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 6) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused;
- 7) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

2.1.2 Õpitulemused B1-keeleoskustasemega gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ning plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot teisteski valdkondades;
- 8) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

B1-keeleoskustasemega keele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B1.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B1.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (B2.1) taseme nõudeid.

2.1.3 B2-keeleoskustasemega gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- 2) vestleb spontaanselt ja lodusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- 3) selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- 4) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust,
- 7) vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 8) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 9) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 10) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

B2-keeleoskustasemega keele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B2.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (C1) taseme nõudeid.

2.1.4 Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest ja Jüri Gümnaasiumi hindamisjuhendist.

Jooksvalt hinnatakse õpilase osalemist ja panust õppetöösse, kaasa töötamist individuaalselt ja grupis, koduste ülesannete sooritamist, tunnis tehtavate ülesannete sooritamist, suulisi ja kirjalikke tunnikontrolle.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste ja/või kirjalike kontrolltööde, ettekannete, projektitööde ja arvestustööde põhjal. Nende toimumisest ja toimumise orienteeruvast ajast teavitatakse õpilast ette kursuse algul. Kontrolltöö toimumise kuupäev fikseeritakse ka stuudiumi kontrolltööde tabelis.

2.1.5 Õppesisu

10. klass (I-III kursus)

- 1) **Inimeste kirjeldamine:** välimus, riietus, mood. Pildi kirjeldamine.
- 2) **Tunded ja meeled:** tunnete kirjeldamine; minevikuharjumused; mälu ja mäletamine.
- 3) **Töö ja karjäär:** töö ja karjäär; haridus ja haridussüsteemid; töointervjuu; sooline ebavõrdsus;
- 4) **Keha ja vaim:** tervislikkus, haigused ja nende sümptomid

- 5) **Kuritegevus:** krimitekstid, krimisõnavara; kriminaalsed teod Eestis ja mujal maailmas. Oma arvamuse avaldamine.
- 6) **Suhted:** tõsielusuhted; probleemid ja lahendused.
- 7) **Reisimine ja raha:** rahaga ümber käimine, pangandus, raha investeerimine; reisimine, unistuste sihtkoht, juhiste andmine; vaba aasta võtmine.
- 8) **Muusika:** erinevad stiilid, oma muusikaeelistustest rääkimine.

11. klass (IV-VI kursus)

- 1) **Inimeste iseloom:** iseloomu kirjeldamine; inimeste iseloomude võrdlemine;
- 2) **Rikkus ja vaesus:** inimeste elatustase erinevates riikides; skvotterite elu;
- 3) **Erinevad põlvkonnad:** demograafia; vananev ühiskond; põlvkondade vahelised erinevused; erinevate inimeste mõistmine;
- 4) **Poliitika ja religioon:** poliitiline vaade; protestid; eri religioonid ja nende aktsepteerimine;
- 5) **Tehnoloogia:** tänapäeva maailm; erinevad tehnoloogilised vidinad ja nende kasutamine; küberkaitse;
- 6) **Toitumine, tervislik eluviis:** toitainete nimetused; erinevad köögid; toidu maitse, välimuse ja lõhna kirjeldamine; tervislik eluviis;
- 7) **Meedia:** uudised; artiklite lugemine ja kokkuvõtete tegemine; tänapäeva uudised; kollane ajakirjandus;
- 8) **Meie planeet:** globaalne soojenemine; ohustatud liigid; keskkonna säästmine; taaskasutus; prügi sorteerimine;
- 9) **Kasvatus ja käitumine:** erinevad käitumismustrid; vigade tegemine; mineviku analüüsimine;

12. klass (VII- IX kursus)

- 1) **Mälestused:** tunnete ja emotsionaalse seisundi kirjeldamine; pärilikkus;
- 2) **Inimeste vahelised suhted:** sõprus; armastus ja abielu erinevates kultuurides;
- 3) **Muutused:** inimese elumuutuste ja keskkonna muutuste kirjeldamine; erinevate protsesside mõistmine; tagajärgede ennustamine;
- 4) **Sõda ja rahu:** võrdõiguslikkus; äärmusrühmitused; peresisesed pinged;
- 5) **Uni ja unistused:** une vajalikkus ja unepuudus; unistustest rääkimine, Euroopa Liidu unistus;
- 6) **Reisimine:** ökoturism, ajas rändamine, kirjalike kaebuste esitamine;
- 7) **Maitset:** mood ja noorte kultuur; toit ja tervis; tuleviku toit;
- 8) **Saladused:** kõmuajakirjandus, konspiratsiooniteooriad.

KEELESTRUKTUURID

Tegusõnad: state verbs, present simple, present continuous, verb patterns (-ing, to-onfinitive), past simple, past simple continuous, used to ja would kasutamine; future perfect; present perfect continuous; reported speech; passiiv; present perfect simple and continuous; past perfect simple and continuous; future continuous; modaalverbid; kaudne kõne; kausatiiv; unreal past;

Lauseehitus: relatiivlauseid; tingimuslauseid (kõik tüübid); lühendatud lausekonstruktsioonid (participle clauses); otsesed ja kaudsed küsimused (direct/indirect questions); kirjavahemärgid (koolon, semikoolon);

Nimisõna: kahekordne omastav kääne (a house of theirs); artikli asendajad ja artikli kasutamise erijuhud; laensõnade erandlik mitmus (abacus, curriculum);

Omadussõna: sõnajärg mitme täiendsõna puhul;

Eessõna: nimi-, tegu- ja omadussõnalised fraasid eessõnaga;

Arvsõna: mõõtühikud;

Määrsõnad: võrdlusastmed; mitmetähenduslikud määrsõnad (badly, shortly);

Asesõnad: some, any, every;

Sõnatuletus: ees- ja järelliited nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks

2.2 Vene keel

2.2.1 Õppe – ja kasvatuseesmärgid

Vene keele õpetusega taotletakse, et gümnaasiumi lõpetaja

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal tekstide ning mõttevahetuse sisu;
- 2) saab igapäevases suhtluses vestelda vene keelt kõnelevate inimestega;
- 3) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasust ja erinevusi, suhtlemisel arvestab õpitava keele maa kultuurinorme;
- 4) kasutab venekeelseid teatmeallikaid (tõlke- ja seletavat sõnaraamatut, internetti), oskab otsida infot ka teistes valdkondades;
- 5) huvitub vene keele õppimisest, suudab omandatud keeleoskust edasi arendada;
- 6) tunneb huvi Venemaa kultuuri, kirjanduse ja ajaloo vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid;
- 7) kirjeldab sündmusi, kogemusi, eesmärke, põhjendab oma seisukohti;
- 8) oskab ennast kirjalikult väljendada;
- 9) koostab teksti tuttavalt teemal;
- 10) seostab omandatud teadmisi ka teiste valdkondade teadmistega;

2.2.2 Õpitulemused

B1 keeleoskustasemega gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal.
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega.
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane.
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal.
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme.

- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid.
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades.
- 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutuste taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid.
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

B2-keeleoskustasemega gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse sisu;
- 1) vestleb spontaanselt ja lodusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- 2) selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- 3) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 4) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 5) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust,
- 6) vaatab (mõistab) filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus vene keeles on Euroopa B 1.1 keeleoskustase, hea keeleoskusega õpilane on võimeline täitma kõik B 1.1 või osaliselt ka B 1.2 keeletaseme nõuded, väga hea õpitulemusega õpilane suudab täita kõik B 1.2 või osaliselt ka B 2.1 keeleoskustaseme nõuded.

2.2.3. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest ja Jüri Gümnaasiumi hindamisjuhendist.

Jooksvalt hinnatakse õpilase osalemist ja panust õppetöösse, kaasa töötamist individuaalselt ja grupis, koduste ülesannete sooritamist, tunnis tehtavate ülesannete sooritamist, suulisi ja kirjalikke tunnikontrolle.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste ja/või kirjalike kontrolltööde, ettekannete, projektitööde ja arvestustööde põhjal. Nende toimumisest ja toimumise orienteeruvast ajast teavitatakse õpilast ette kursuse algul. Kontrolltöö toimumise kuupäev fikseeritakse ka studiumi kontrolltööde tabelis.

2.2.4 Õppesisu

10. klass (I- III kursus)

1. Kool: klassikaaslased, õpperuumid, õppeained, õppeedukus, võimed.
2. Perekond: peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine, üksteisest hoolimine, viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine.
3. Inimene: inimese välimus ja iseloom, riietus ja aksessuaarid, toit, huvid ja harrastused, enesetunne ja tervis.
4. Eesti geograafiline asend, kliima, ilm, aastaajad, pealinn Tallinn, elu linnas ja maal, elatustase.
5. Kultuur: uus aasta, jõulud, lihavõttepühad Eestis ja Venemaal, nende tähtsusest erinevates kultuurides, Tallinna, Moskva ja Peterburi vaatamisväärsused.
6. Sotsiaalsfäär: elatustase, heategevus, säästlik eluviis.

11. klass (IV- VI kursus)

1. Kool ja aja planeerimine: õppeained, võimed, teadmised, hinded, päevarežiim, viimane koolikell
2. Haridus ja töö: riiklikud õppeasutused, kõrgkoolid, elukestev õpe.
3. Tehnoloogia: teadus- ja tehnikasaavutused, nende rakendamine igapäevaelus.
Teabekeskond: infootsing ja -vahetus. Keeletehnoloogilised rakendused igapäevaelus.
4. Inimene, keskkond, loodus: keskkonnateadlikkus, kaitsealad. Eesti ja teised maad. Eesti kui Euroopa Liidu liikmesmaa.
5. Kultuur: ajalugu, riigipühad, kirjandus, vaatamisväärsused.
Vene kultuur Eestis: ajalugu, vanausuliste tavad ja traditsioonid, kultuuriväärtused.
6. Inimese elulaad: elukeskkond, tervis, sport, toit, säästlikkus.
7. Huvid ja harrastused: teater. kino. muusika.
5. Inimsuhted. Kõnekeel ja kehakeel. Noorte subkultuurid.
8. Reis Venemaale: viisa vormistamine, piletite ostmise, võõrastemaja broneerimine. suhtlemine piiril, kauplustes, restoranis; liikumine linnas.

Keelestruktuurid

Vene keele grammatika keelestruktuure õpitakse ja harjutatakse õppesisu kontekstis. Gümnaasiumis korratakse ja harjutatakse juba põhikoolis sisse viidud grammatilisi struktuure, tutvutakse juba õpitud struktuuride kasutusviisidega.

Nimisõnad. Eessõna + nimisõna käändeline vorm.

Omadussõnad. Ühildumine nimisõnaga soos, arvus, käändes; võrdlusastmed.; omadussõna lühivorm, omadussõna kasutamine lauses öeldistäitena.

Arvsõnad ja mõõtühikud. Arvsõnade käänamine; aasta, pindala, kaugus; järgarvude ühildumine nimisõnadega soos, käändes ning arvus.

Asesõnad. Asesõnade käänamine.

Tegusõnad. Sihilised ja sihitud (-ся lõpulised) tegusõnad. Verbirektsioon

2.3 Saksa keel

2.3.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

12. klassi lõpetaja:

- 1) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest, on võimeline enesetäiendamiseks selles keeles;
- 3) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi;
- 4) omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

B-keel

Õpilane omandab keeleoskuse tasemel B1, mis võimaldab toime tulla igapäevastes suhtlussituatsioonides võõrkeelt emakeelena kõnelejaga.

Saksa keele õpetusega gümnaasiumis taotletakse, et gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) suudab omandatud keeleoskust iseseisvalt edasi arendada ja teisi võõrkeeli juurde õppida;
- 2) kasutab, täiendab ja arendab omandatud õpiviise ja -võtteid;
- 3) saab aru erinevate inimeste saksa keelsest kõnest ja vestlusest;
- 4) tunneb Saksamaa kultuurile iseloomulikke käitumis- ja suhtlusnorme;
- 5) oskab ennast kirjalikult väljendada õpitud temaatika piires;
- 6) julgeb ja oskab suhelda õpitavas võõrkeeles.

C-keel

Õpilane omandab keeleoskuse tasemel A2, mis võimaldab tal autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida ning jätkata õpinguid järgmisel keeletasemel.

Saksa keele õpetusega gümnaasiumis taotletakse, et gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) on motiveeritud saksa keelt õppima;
- 2) kinnistab eelnevate keeleõpingute tulemusena saadud teadmised;
- 3) on tuttav saksa keelt kõnelevate maade kultuuri ja maiskonnalooga;
- 5) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 6) tunneb erinevaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja oskab neid iseseisvalt kasutada, mis võimaldab õpilasel tulevikus iseseisvalt keeleõpinguid jätkata;
- 7) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

2.3.2 Õpitulemused

B-keel

12. klassi lõpetaja, olles läbinud kuus kursust, on omandanud B1 keeletaseme:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- 2) vestleb spontaanselt ja ladusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- 3) selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- 4) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 5) arvestab suheldes saksa keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi saksa keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 7) kasutab saksakeelseid teatmeallikaid (nt seletavat sõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

C-keel

12. klassi lõpetaja, olles läbinud kuus kursust, on omandanud A2 keeletaseme:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavat või huvipakkuvat teemat

- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama saksa keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavatel teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) kasutab saksakeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- 7) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 8) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

2.3.3 Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest ja Jüri Gümnaasiumi hindamisjuhendist.

Jooksvalt hinnatakse õpilase osalemist ja panust õppetöösse, kaasa töötamist individuaalselt ja grupis, koduste ülesannete sooritamist, tunnis tehtavate ülesannete sooritamist, suulisi ja kirjalikke tunnikontrolle.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste ja/või kirjalike kontrolltööde, ettekannete, projektitööde ja arvestustööde põhjal. Nende toimumisest ja toimumise orienteeruvast ajast teavitatakse õpilast ette kursuse algul. Kontrolltöö toimumise kuupäev fikseeritakse ka studiumi kontrolltööde tabelis.

2.3.4 Õppesisu

B-keel

10. klass (I-III kursus)

- 1) **Tulevik:** unistused ja soovid, tulevikuplaanid, eeskujud, biograafia, elukutse valik, enda tugevused ja nõrkused
- 2) **Perekond ja elukeskkond:** perekonna kirjeldus, rollid perekonnas, peresuhted; kodu, lähikeskkond, lemmikkoht, tööjaotus peres, kooseluvormid
- 3) **Toitumine ja tervislikud eluviisid:** söökide, jookide tellimine, restoranis käik, tervislik toit, eluviisid, arstil käik
- 4) **Noored Saksamaal ja Eestis:** vabaaja tegevused, vaba aja veetmine, harrastused, vabatahtlik töö; suhted ja tunded
- 5) **Tarbimine:** raha, sisseostude tegemine, kaebuse esitamine, ümbervahetamine; töötamine õpingute kõrvalt
- 6) **Pühad ja traditsioonid:** Jõulud ja lihavõtted Eestis ja Saksmaal, peretraditsioonid

11. klass (IV-VI kursus)

- 1) **Sport ja tervis:** spordialad, spordi olulisus, sportlased, sport ja tervis; ekstreemsport
- 2) **Keskkond-** keskkond ja säästev areng, keskkonna probleemid, säästlik eluviis, kliima, loodus
- 3) **Tehnoloogia:** digitaalmaailm, arvuti, internet- eelised, puudused, ohud; tehnika tulevikus
- 4) **Haridus ja kool:** koolisüsteem Saksamaal ja Eestis, aktiivne koolielus osalemine
- 5) **Ilu, välimus, riietumine:** ilu, mood, isikute kirjeldamine; väärtushinnangud
- 6) **Reisimine:** puhkuseplaanid, reisi planeerimine, reisisihtkohad, turism
- 7) **Saksa keelt kõnelevad riigid:** üldandmed, vaatamisväärsused, traditsioonid ja kultuur, kultuuritegelased

Keelestruktuurid

Saksa keele grammatika keelestruktuure õpitakse ja harjutatakse õppesisu kontekstis. Gümnaasiumis korratakse ja harjutatakse juba põhikoolis sisse viidud grammatilisi struktuure, tutvutakse juba õpitud struktuuride erinevate nüanssidega ja kasutusviisidega.

Nimisõnad. Nimisõnade grammatiline sugu. Ainsus ja mitmus, mitmuse moodustamine. Nimisõnade käänamine, käändkonnad.

Artikkel. Umbmäärane ja määrav artikkel, nullartikkel. Artikli kasutamine üldjuhul.

Omadussõnad. Käänamine määrava, umbmäärase ja nullartikliga, omastava asesõnaga, eitussõnaga *kein*, umbmääraste asesõnadega *alle, beide, viel*. Omadussõna täiendina ja öeldistäitena. Võrdlusastmed. Omadussõna rektsioon.

Arvsõnad ja mõõtühikud. Põhi- ja järgarvud, murdarvud.

Asesõnad. Isikulised asesõnad, nende kasutamine ja käänamine (*Nominativ, Dativ, Akkusativ*). Omastavad asesõnad (*mein, dein, sein, ihr, unser, euer, ihr (3.p.pl.), Ihr*), nende kasutamine ja käänamine. Näitavad asesõnad (*dieser, der, derselbe*). Siduvad asesõnad (*der, die, das*).

Umbisikuline asesõna es. Umbmäärased asesõnad (*man, einer, keiner jemand, jeder, niemand, etwas, alles, alle, nichts, beide, viele, wenige*). Küsivad asesõnad (*wer, was für einer, welcher*).

Tegusõnad. Põhitegusõnad ja abitegusõnad (*haben, sein, werden*). Modaaltegusõnad (*können, dürfen, müssen, sollen, wollen, mögen*), nende põhitähendused ja kasutamine infinitiiviga. Enesekohased tegusõnad. Tegusõnad lahutatavate ja lahutamatu eesliidetega.

Reeglipärased/nõrgad ja ebareeglipärased/tugevad tegusõnad. Tegusõna indikatiivi ajavormide (*Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I*) moodustamine ja kasutamine. Umbisikuline tegumood (*Vorgangspassiv, Präsens, Präteritum*). Käskiva kõneviisi moodustamine

ja kasutamine. Konjunktiiv II moodustamine ja kasutamine soovlausetes. Infinitiivi kasutamine partikliga *zu* ja ilma. *Um ... zu, ohne ... zu, statt ... zu, sein ... zu, haben ... zu*. Eitus sõnadega *nicht* ja *kein*. Tegusõnade rektsioon.

Määrsõnad. Tähtsamad kohta, aega, viisi, hulka, põhjuslikke seoseid väljendavad määrsõnad. Määrsõna võrdlusastmed.

Eessõnad Eessõnad daativi ja akusatiiviga (*an, auf, hinter, neben, in, über, unter, vor, zwischen*), daativiga (*aus, ausser, bei, gegenüber, mit, nach, seit, von, zu*), akusatiiviga (*bis, durch, entlang, für, gegen, ohne, um*), genitiiviga (*statt, trotz, während, wegen*).

Sidesõnad. Rinnastavad sidesõnad ja siduvad määrsõnad (*und, sowohl ... als, auch, weder ... noch, oder, aber, sondern, doch, denn, deshalb, trotzdem*); alistavad sidesõnad (*dass, als, wenn, nachdem, bevor, bis, seit (dem), obwohl*).

Lauseõpetus Lihtlause. Jaatavad, eitavad ja küsilause. Lausemudelid öeldise pöördelise vormi (*finite Verbform*) asukoha järgi: verb teisel, esimesel ja viimasel kohal. Lauseliikmed. Liitlause. Rindlause: kopulatiivsed (*und, sowohl ... als auch, weder ... noch*), disjunktiivsed (*oder*), adversatiivsed (*aber, sondern, doch*), kausaalsed (*denn*), konsekutiivsed (*deshalb*), kontsessiivsed (*trotzdem*) rindlause. Põimlauseid täiend-, sihitis-, alus-, aja-, tingimus-, põhjus- ja möönduskõrvallausega.

Sõnatuletus. Liitsõnade moodustamine. Ees- ja järelliited. Tegusõnade lahutamatud ja lahutatavad eesliited. Tähtsamad prefiksidsid ja suffiksidsid.

C-KEEL

10. klass (I-II kursus)

1) Mina ja teised

- esimesed kontaktid (nimi, vanus, elukoht, perekonnaseis, telefoninumber, sugu);
- enesetunne (kuidas läheb?);
- ühised tegevused sõprade ja perega;
- viisakusväljendid;
- suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne);

2) Kodu ja lähiümbrus

- esemed majapidamises ja mööbel;
- ruumid;
- kodu asukoha lühikirjeldus;
- pereliikmete ja lähisugulaste tutvustus;

3) Kodukoht Eesti

- Eesti riigi nimi, pealinn, rahvuskeel; vaatamisväärsused
- aastaegade nimetused.

4) Igapäevaelu, õppimine ja

- päevakavajärgsed tegevused kodus, koolis ja töökohal (kellaajad, nädalapäevad, päevaplaan);
- ametinimetused;
- söögid ja joogid, toiduainete nimetused;
- peamiste söögikordade nimed;
- restoranis ja kohvikus tellimine.

5) Vaba aeg

- vabaaja tegevused ja harrastused;
- eelistused.

11. klass (III-IV kursus)

1) Mina ja teised

- Enesetutvustus;
- huvid ja eelistused;
- perekond, sõbrad ja tuttavad;
- välimus ja iseloom;
- ühised tegevused;
- perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.

2) Kodu ja kodukoht

- kodu, perekond, sugulased;
- kodu kui eluruum;
- kodukoht;
- tähtpäevad perekonnas
- aastaajad ja ilm;
- traditsioonid ja kombed perekonnas

3) Riigid ja nende kultuur

- maad, riigid ja rahvad;
- tavad ja tähtpäevad, kultuuriline mitmekesisus;
- õpitavat keelt kõnelevate riikide olulisemad andmed

4) Igapäeva elu

- igapäevased tegemised, sh olme;
- tee küsimine ja juhatamine;
- kingituste tegemine;
- toitumine; tervis.

5) Vaba aeg

- erinevad vaba aja veetmise viisid;
- reisimine, reisi kogemustest rääkimine

12.klass (V-VI kursus)

1) Mina teised

- enesetutvustus, huvid ja eelistused;
- perekond, sõbrad ja tuttavad;
- välimus ja iseloom;
- ühised tegevused;
- perekondlikud sündmused ja tähtpäevad

2) Kodu ja kodukoht

- perekond, sugulased, suhted
- kodukoht, pealinn
- tähtpäevad Eestis
- loodus
- traditsioonid ja kombed Eestis

3) Riigid ja nende kultuur

- maad, riigid ja rahvad
- tavad ja tähtpäevad, kultuuriline mitmekesisus
- õpitavat keelt kõnelevate riikide olulisemad sündmused ja inimesed

4) Igapäevaelu:

- igapäevased tegemised, sh olme
- tegevusalad ja ametid, elukutsevalik
- tööelu, kool ja haridus, haridussüsteem

5) Vaba aeg

- erinevad vaba aja veetmise viisid; statistilised andmed, võrdlemine
- reisimine, reisi planeerimine

Keelestruktuurid:

NIMISÕNA. Nimisõnade grammatiline sugu. Ainsus ja mitmus, mitmuse moodustamine. Nimisõnade käänamine.

· ARTIKKEL. Umbmäärane ja määrav artikkel, nullartikkel. Artikli kasutamine üldjuhul.

· OMADUSSÕNAD. Käänamine määrava, umbmäärase ja nullartikliga, omastava asesõnaga, eitussõnaga *kein*, umbmääraste asesõnadega *alle*, *beide*, *viel*. Omadussõna täiendina ja öeldistäitena. Võrdlusastmed.

· ARVSÕNAD JA MÕÕTÜHIKUD. Põhi- ja järgarvud.

· ASESÕNAD. Isikulised asesõnad, kasutamine ja käänamine (*Nominativ*, *Dativ*, *Akkusativ*). Omastavad asesõnad (*mein*, *dein*, *sein*, *ihr*, *unser*, *euer*, *ihr* (3.p.pl.), *Ihr*), nende kasutamine ja käänamine. Näitavad asesõnad (*dieser*, *der*, *derselbe*). Siduvad asesõnad (*der*, *die*, *das*).

Umbisikuline asesõna es. Umbmäärased asesõnad (*man*, *einer*, *keiner* *jemand*, *jeder*, *niemand*, *etwas*, *alles*, *alle*, *nichts*, *beide*, *viele*, *wenige*). Küsivad asesõnad (*wer*, *was*, *für einer*, *welcher*).

· TEGUSÕNAD. Põhitegusõnad ja abitegusõnad (*haben*, *sein*, *werden*). Modaaltegusõnad (*können*, *dürfen*, *müssen*, *sollen*, *wollen*, *mögen*), nende põhitähendused ja kasutamine infinitiiviga. Enesekohased tegusõnad. Tegusõnad lahutatavate ja lahutamata eesliidetega.

Reeglipärased/nõrgad ja ebareeglipärased/tugevad tegusõnad. Tegusõna indikatiivi ajavormide (*Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I*) moodustamine ja kasutamine. Umbisikuline tegumood (*Vorgangspassiv, Präsens, Präteritum*). Käskiva kõneviisi moodustamine

ja kasutamine. Konjunktiiv II moodustamine ja kasutamine soovlausetes. Infinitiivi kasutamine partikliga *zu* ja ilma. *Um ... zu, ohne ... zu, statt ... zu*, Eitus sõnadega *nicht* ja *kein*. Tegusõnade rektsioon.

· MÄÄRSÕNAD. Tähtsamad kohta, aega, viisi, hulka, põhjuslikke seoseid väljendavad mäarsõnad. Mäarsõna võrdlusastmed.

· EESSÕNAD. Eessõnad daativi ja akusatiiviga (*an, auf, hinter, neben, in, über, unter, vor, zwischen*), daativiga (*aus, ausser, bei, gegenüber, mit, nach, seit, von, zu*), akusatiiviga (*bis, durch, entlang, für, gegen, ohne, um*), genitiiviga (*statt, trotz, während, wegen*).

· SIDESÕNAD. Rinnastavad sidesõnad ja siduvad mäarsõnad (*und, sowohl ... als, auch, weder ... noch, oder, aber, sondern, doch, denn, deshalb, trotzdem*); alistavad sidesõnad (*dass, als, wenn, nachdem, bevor, bis, seit (dem), obwohl*).

· LAUSEÕPETUS. Lihtlause. Jaatavad, eitavad ja küsilauseid. Lause mudelid öeldise pöördelise vormi (*finite Verbform*) asukoha järgi: verb teisel, esimesel ja viimasel kohal. Lauseliikmed. Liitlause. Rindlause: kopulatiivsed (*und, sowohl ... als auch, weder ... noch*), disjunktiivsed (*oder*), adversatiivsed (*aber, sondern, doch*), kausaalsed (*denn*), konsekutiivsed (*deshalb*), kontsessiivsed (*trotzdem*) rindlauseid.

· SÕNATULETUS. Liitsõnade moodustamine. Ees- ja järelliited. Tegusõnade lahutamatud ja lahutatavad eesliited. Tähtsamad prefiksidsid ja suffiksidsid.

2.4 Soome keel

2.4.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

- 1) Õpilane omandab keeleoskuse A2, mis võimaldab toime tulla igapäevastes suhtlussituatsioonides võõrkeelt emakeelena kõnelejaga
- 2) Mõistab ja väärtustab eesti ja soome kultuuride sarnasusi ja erinevusi ja oskab suhtluses sellega arvestada
- 3) Oskab analüüsida oma teadmisi, anda oma oskustele hinnangut, analüüsida tugevaid ja nõrku külgi
- 4) Oskab seostada omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega
- 5) Tunneb erinevaid võõrkeele õppimise strateegiat ja kasutab neid iseseisvalt, mis võimaldab tulevikus iseseisvalt keeleõpinguid jätkata erinevates õppeasutustes.

2.4.2 Õpitulemused

12. klassi lõpetaja, olles läbinud kuus kursust

- 1) Saab aru tuttavatest fraasidest, lausetest ja igapäevaelu dialoogidest.

- 2) Oskab teha märkmeid kuuldu põhjal, kui hääldus on selge ja tuttav.
- 3) Loeb, tõlgib, analüüsib ja teeb kokkuvõtte tuttava sisuga tekstidest.
- 4) Mõistab ilukirjanduslikku teksti, jälgib sündmuste arengut tekstis.
- 5) Saab hakkama suhtlusülesannetega talle tuttavatel teemadel.
- 6) Väljendab kõnes oma suhtumist, nõustub või ei nõustu seisukohtadega.
- 7) Esitab küsimusi teemakohase informatsiooni saamiseks.
- 8) Oskab vastata küsimustele.
- 9) Oskab kirjutada igapäevaelu tarbetekste (ankeet, e-mail, CV).
- 10) Kirjutab sõnaraamatu abil lühikesi tekste.
- 11) Tunneb õpitud sõnavara õigekirja.

2.4.3 Õppesisu

MINA JA TEISED: enesetutvustus, huvid ja eelistused; perekond, sõbrad, tuttavad; välimus, iseloom; tegevused vabal aja l (perega, sõpradega); perekondlikud sündmused, tähtpäevad; viisakusväljendid. Õppekava läbiv teema „Väärtus ja kõlblus“.

KODU JA KODUKOHT: kodu, perekond, sugulased; kodu ja eluruumid (kodutarbed, mööbel); kodukoht; kodukoha ümbrus (elukoha kirjeldus); aastaajad; ilmastik. Õppekava läbivad teemad „Väärtus ja kõlblus“, „Tervis ja ohutus“.

RIIGID JA NENDE KULTUUR: maad, riigid ja rahvad; tavad ja tähtpäevad Soomes; olulisemad andmed Soome Vabariigi kohta; kultuuriline identiteet ja mitmekesisus Soomes; reisimine. Õppekava läbivad teemad „Keskkond ja jätkusuutlik areng“, „Kultuuriline identiteet“, „Väärtused ja kõlblus“, „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“.

IGAPÄEVAELU: igapäevased tegevused ja suhtlussituatsioonid; tegevusalad, ametid ja õppimisvõimalused Soomes; toitumine ja terved eluviisid; olulised teemad Soome meedias. Õppekava läbivad teemad „Väärtused ja kõlblus“, „Tervis ja ohutus“, „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“, „Kultuuriline identiteet“.

Keeleteadmised. Soome keele grammatikat õpetatakse selleks, et saavutada vähemalt taseme A2-kommunikatiivsed eesmärgid. Grammatika õpetamise eesmärk on toetada keelekasutust erinevates olukordades ning kujundada õpilases arusaam, et soome keeles võib paljus toetuda eesti keelele. Seetõttu peab õpilasi julgustama kasutama eesti keele malle seal, kus eesti ja soome keel sarnanevad. Kuna kahe keele struktuuris on siiski hulgaliselt erinevusi, tuleb grammatika õpetamisel nendele tähelepanu pöörata, eriti juhtudel, kus erinevused võivad hakata suhtlemist takistama. Kuue kursuse jooksul tutvutakse kõikide olulisemate grammatikateemadega aktuaalsete meediatextide või harjutuste kaudu.

1.5 Hispaania keel

2.1.6 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Õpilane omandab keeleoskuse tasemel A2, mis võimaldab tal autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida ning jätkata õpinguid järgmisel keeletasemel.

Hispaania keele õpetusega gümnaasiumis taotletakse, et gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) on motiveeritud võõrkeelt õppima;
- 2) kinnistab eelnevate keeleõpingute tulemusena saadud teadmised;
- 3) on tuttav hispaania keelt kõnelevate maade kultuuri ja maiskonnalooga;
- 4) huvitub võõrkeele õppimisest ja õpingute jätkamisest ning selle kaudu silmaringi laiendamisest, huvitub hispaaniakeelsetest telesaadetest, filmidest ja kirjandusest;
- 5) mõistab ja väärtustab oma ning hispaania keelt kõnelevate maade kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 6) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 7) tunneb erinevaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja oskab neid iseseisvalt kasutada, mis võimaldab õpilasel tulevikus iseseisvalt keeleõpinguid jätkata;
- 8) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

2.1.7 Õpitulemused

12. klassi lõpetaja, olles läbinud kuus kursust, on omandanud A2 keeletaseme:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama hispaania keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) kasutab hispaaniakeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- 7) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 8) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

2.1.8 Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest ja Jüri Gümnaasiumi hindamisjuhendist.

Jooksvalt hinnatakse õpilase osalemist ja panust õppetöösse, kaasa töötamist individuaalselt ja grupis, koduste ülesannete sooritamist, tunnis tehtavate ülesannete sooritamist, suulisi ja kirjalikke tunnikontrolle.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste ja/või kirjalike kontrolltööde, ettekannete, projektitööde ja arvestustööde põhjal. Nende toimumisest ja toimumise orienteeruvast ajast teavitatakse õpilast ette kursuse algul. Kontrolltöö toimumise kuupäev fikseeritakse ka studiumi kontrolltööde tabelis.

2.5.4 Õppesisu

10. klass (I-II kursus)

1) Mina ja teised

- esimesed kontaktid (nimi, vanus, elukoht, perekonnaseis, telefoninumber, sugu);
- enesetunne (kuidas läheb?);
- ühised tegevused sõprade ja perega;
- viisakusväljendid;
- suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne).

2) Kodu ja lähiümbrus

- esemed majapidamises ja mööbel;
- ruumid;
- kodu asukoha lühikirjeldus;
- pereliikmete ja lähisugulaste tutvustus.

3) Kodukoht Eesti

- Eesti riigi nimi, pealinn, rahvuskeel; vaatamisväärsused
- kuude ja aastaegade nimetused.

4) Igapäevaelu, õppimine ja

- päevakavajärgsed tegevused kodus, koolis ja töökohal (kellaajad, nädalapäevad, päevaplaan);
- ametinimetused;
- söögid ja joogid, toiduainete nimetused;
- peamiste söögikordade nimed;
- restoranis ja kohvikus tellimine.

5) Vaba aeg

- vabaaja tegevused ja harrastused;
- eelistused.

11. klass (III-IV kursus)

1) Mina ja teised

- Enesetutvustus;
- huvid ja eelistused;
- perekond, sõbrad ja tuttavad;
- välimus ja iseloom;
- ühised tegevused;
- perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.

2) Kodu ja kodukoht

- kodu, perekond, sugulased;
- kodu kui eluruum;
- kodukoht;
- tähtpäevad perekonnas
- traditsioonid ja kombed perekonnas
- aastaajad ja ilm;

3) Riigid ja nende kultuur

- maad, riigid ja rahvad;
- tavad ja tähtpäevad, kultuuriline mitmekesisus;
- õpitavat keelt kõnelevate riikide olulisemad andmed

4) Igapäeva elu

- igapäevased tegemised, sh olme;
- tee küsimine ja juhatamine;
- kingituste tegemine;
- toitumine; tervis.

5) Vaba aeg

- erinevad vaba aja veetmise viisid;
- reisimine, reisi kogemustest rääkimine

12.klass (V-VI kursus)

1) Mina teised

- enesetutvustus, huvid ja eelistused;
- perekond, sõbrad ja tuttavad;
- välimus ja iseloom;
- ühised tegevused;
- perekondlikud sündmused ja tähtpäevad

2) Kodu ja kodukoht

- perekond, sugulased, suhted
- kodukoht, pealinn
- tähtpäevad Eestis
- loodus
- traditsioonid ja kombed Eestis

3) Riigid ja nende kultuur

- maad, riigid ja rahvad
- tavad ja tähtpäevad, kultuuriline mitmekesisus
- õpitavat keelt kõnelevate riikide olulisemad sündmused ja inimesed

4) Igapäevaelu:

- igapäevased tegemised, sh olme
- tegevusalad ja ametid, elukutsevalik
- tööelu, kool ja haridus, haridussüsteem
- tervislik eluviis

5) Vaba aeg

- erinevad vaba aja veetmise viisid; statistilised andmed, võrdlemine
- reisimine, reisi planeerimine

Keelestruktuurid

Tegusõnad:

- reeglipärase (*vivir, comer, trabajar*) ja ebareeglipärase (*ser, tener, ir, venir, volver, empezar*) tegusõnade pööramine lihtolevikus ja minevikus (*Preterito perfecto, Pretérito perfecto, Pretérito indefinido, Pretérito imperfecto*), käskiv kõneviis, konstruktsioonid *tener que + infinitiiv, hay que + infinitiiv*; lähitulevik (*ir + a + infinitiiv*), kestva ajavormi *estar + gerundio* kasutamine, tegusõnade *gustar, poder, quedar, doler* pööramine ja kasutamine erinevates struktuurides, enesekohased tegusõnad (*llamarse, lavarse, ducharse, peinarse, afeitarse, levantarse*) ja nende pööramine erinevates ajavormides ning nende käskiv kõneviis;

Nimi- ja omadussõnad:

- nimisõnade ja omadussõnade sugu, nimisõnade ühildamine omadussõnadega, nimisõnade ja omadussõnade mitmus;

- omadussõnade võrdlusastmed (reeglipärased ja ebareeglipärased)

- rõhumärgi kasutamise esmased reeglid, rõhumärgi kasutamine sõnade eristamiseks

Artiklid:

- umbmäärane (*un, una*) ja määrav (*el, la*) artikkel, artiklite kasutamine nimisõnaga, artikli kasutamine lauses.

Asesõnad:

- näitavad asesõnad (*esta, este*), omastavad asesõnad (*mi/mis, tu/tus, su/sus, nuestro/s, nuestra/s, vuestro/s, vuestra/s*), peamised umbmäärased asesõnad (*poco, mucho, algo, alguien, algun(o), nada, nadie, ningun(o), otro*), nende asukoht lauses.

Määrsõnad:

- levinumate määrsõnade (*sí, no, muy, mucho, bastante, nada* jt) kasutamine. Peamised sagedusmäärsõnad (*siempre, a veces, a menudo* jt). Järjestavad määrsõnad (*antes, entonces, después*). *También / tampoco* kasutamine koos asesõnadega.

Eessõnad:

- lihteessõnad (*a, con, de, desde, en, entre, hasta, para, por, sin, sobre*) ja lihteessõnad (*al lado de, debajo de, encima de, delante de, detrás de*);

Arvsõnad:

- põhiarvud ja järgarvud, nende kasutamine kuupäevades ja kellaaegades, arvsõnade ühildumine nimesõnaga;

Küsisõnad:

- *¿Qué?, ¿Cómo, ¿Cuál?, ¿Quién?, ¿Cuándo?, ¿Dónde?, ¿Cuánto/s?, Por qué?* ja küsimuste moodustamine;

Sisesõnad:

- Sidesõnade *y* ja *o* erandjuhud: $y \rightarrow e$ / $o \rightarrow u$. Lihtsamad sidesõnad (*cuando, porque, como*).
Peamised teksti sidustavad väljendid (*además, en cambio, por eso*)

- otsesihitis (*objeto directo – lo, la, los, las*)